

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМТВА НА ОСНОВІ ПОВЕДІНКОВОГО АСПЕКТУ

*Іваненко В. О., канд. екон. наук, доцент, Адаменко А.С., студентка,
Житомирський державний технологічний університет, м.Житомир*

В умовах ринкової економіки важливим фактором функціонування підприємства є наявність інвестицій, трансформованих згідно зі специфікою діяльності підприємства та його потреб. Інвестиційна привабливість в цьому випадку виступає основним елементом, оскільки її динамічність залежить від здатності підприємства відповідати умовам, що висувають потенційні інвестори. Однак, через нестабільність економіки України виникає потреба у формуванні якісно та принципово нових підходів до проведення аналізу інвестиційної привабливості підприємства.

Починаючи з ХХ століття широкого вжитку набула поведінкова економіка, яка є поєднанням досліджень у сфері економіки, фінансів, соціології, культурології та психології і здатна пояснити ірраціональність поведінки суб'єкта господарювання у процесі прийняття фінансових рішень. Сьогодні особливого значення набуває саме поведінковий аспект оцінки інвестиційної привабливості підприємства, оскільки зростає безпосередній вплив потенційного інвестора на подальшу діяльність фірми.

На сьогодні в економічній літературі відсутня однаковість не лише щодо визначення сутності поняття «інвестиційна привабливість підприємства» та її взаємозв'язків з фінансовим станом підприємства, а також прослідковується наявність різноманітних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємства, які базуються на поведінковому (психологічному) аспекті (табл.1).

Таблиця 1 - Підходи до оцінки інвестиційної привабливості підприємства на основі поведінкового аспекту

Автор	Зміст підходу	Переваги	Недоліки
Чорна Л.О.	Інвестиційна привабливість підприємства інтерпретується як взаємозв'язок двох характеристик: психологічного змісту інвестицій та їх психологічної форми (привабливість)	Якісна оцінка інвестиційної привабливості буде враховувати такі аспекти, як: інвестиційний ризик, привабливість продукції підприємства, кадрова, інноваційна, фінансова, територіальна, екологічна та соціальна привабливість	Характеризується необхідністю обробки значного обсягу інформації для одержання бажаного результату
Русак Н.А., Русак В.А.	Доцільність вкладення в підприємство вільних коштів.	Визначення є найбільш лаконічним	Залишаються незрозумілими критерії визначення зазначеної доцільності
Нападовська	Системна сукупність	Потенційна можливість	Підхід не містить

I.B	потенційних можливостей вкладання коштів з метою отримання економічної ефективності у майбутньому як наслідок результатів минулої господарської діяльності потенційного об'єкта інвестування, суб'єктивно оцінювана інвестором	принести великий прибуток	зіставлення цілей інвестора з їх можливостями без ризикової реалізації, а також не враховує ступінь готовності інвестора прийняти на себе цей ризик
Т. В. Шрам, Т.П. Смержанюк	Сукупність економіко-психологічних показників підприємства, що визначають для інвестора можливість одержання максимального прибутку при мінімальному ризику вкладення коштів	Потенційна можливість отримання максимального прибутку при мінімальному ризику	Необхідність обробки значного обсягу інформації для одержання бажаної інформації

Джерело: побудовано на підставі [2; 3]

Отже, інвестиційну привабливість підприємства можна трактувати як комплексне поняття, яке відображає думку певної групи потенційних інвесторів з приводу співвідношення рівнів ризику, прибутковості та вартості фінансових ресурсів. Крім того інвестиційну привабливість можна оцінювати з точки зору можливості отримання максимального прибутку, ефективності фінансових потоків, а також на основі порівняльного аналізу з іншими підприємствами.

Підходи до визначення інвестиційної привабливості підприємства з точки зору поведінкового аспекту базуються на групі факторів соціального спрямування, які її формують на різних рівнях економіки (табл.2).

Таблиця 2 - Соціальні фактори, що формують інвестиційну привабливість на різних рівнях економіки

<i>Макрорівень</i>	<i>Мезорівень</i>	<i>Мікрорівень</i>
<ul style="list-style-type: none"> • рівень соціального розвитку суспільства, соціальних умов та життя населення в країні; • толерантність суспільства відносно інших віросповідань і національностей у країні; • ступінь політичної активності населення в країні; • рівень криміногенності в країні; • рівень розвитку профспілкового руху в країні 	<ul style="list-style-type: none"> • рівень соціального розвитку суспільства, соціальних умов та життя населення в регіоні; • ступінь політичної активності населення в регіоні; • рівень криміногенності в регіоні; • рівень розвитку профспілкового руху в регіоні 	<ul style="list-style-type: none"> • рівень освіченості та кваліфікаційної підготовки робочої сили; • активність профспілок на підприємстві; • соціально-психологічний клімат на підприємстві; • стилі та форми управління на підприємстві

Джерело: побудовано на підставі [1]

Отже, проаналізувавши підходи до визначення інвестиційної привабливості підприємства та виявивши фактори соціального впливу на різних рівнях економіки, можна зробити висновок, що економічна категорія «інвестиційна привабливість підприємства» може розглядатися як узагальнена сукупність суб'єктивних та об'єктивних чинників, а також як сукупність переваг та недоліків об'єкту інвестування, що дозволяє потенційним інвесторам зробити висновки про доцільність та необхідність вкладення коштів в конкретний об'єкт інвестування з позиції отримання максимального прибутку та мінімізації ризиків фінансових втрат.

Список використаних джерел:

1. Гунько В.І. Фактори та показники формування інвестиційної привабливості підприємств // Фінансовий простір. 2013. № 1 (9). С. 85-88. Режим доступу до статті: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1301/13hvifai.pdf>
2. Кулик А.М., Корецька О.В. Економічна сутність поняття інвестиційної привабливості // Вісник НТУ «ХПІ». 2018. № 15(1291). С. 7-11. Режим доступу до статті: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/36339/1/vestnik_KhPI_2018_15_Kulyk_Ekonomichna.pdf
3. Скалюк Р.В, Лоїк О.І. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства // Вісник Хмельницького національного університету. 2016. № 1. С. 115-122. Режим доступу до статті: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/4645/1/скалюк.pdf>